

Határozatok Tára

NICHOLAS EMILIOU
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2023. március 23.¹

C-726/21. sz. ügy

Županijsko državno odvjetništvo u Puli-Pola

kontra

GR,

HS,

IT

és

INTER CONSULTING d.o.o.

(a Županijski sud u Puli-Pola [pulai megyei bíróság, Horvátország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – Büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – A Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény – A *ne bis in idem* elve – Az eljárási aktusoknak a *ne bis in idem* elvének joghatásait vizsgáló nemzeti bíróság által hivatkozandó részei – Rendelkező rész – Indokolás – Azon cselekmények, amelyek vonatkozásában a büntetőeljárást megszüntették”

I. Bevezetés

1. A jelen ügy tényállása meglehetősen összetett. A Horvátországban folyamatban lévő alapeljárásban több személyt azzal vádoltak, hogy egy horvátországi turisztaszállás-projekt végrehajtása keretében anyagi kárt okoztak egy horvát társaságnak. A büntetőeljárás során kiderült, hogy e személyek közül kettőt Ausztriában egy ezen ingatlanprojektet finanszírozó osztrák bank pénzeszközeinek hűtlen kezelésével kapcsolatos bűncselekmények miatt felmentettek. Ezenkívül az e személyekkel szemben Ausztriában folytatott eredeti büntetőeljárást részben megszüntették az ugyanezen projekttel kapcsolatos egyéb tényekre vonatkozó bizonyítékok hiányában. Mindazonáltal az ügy iratainak vizsgálata alapján az eljárás azon részének pontos terjedelme, amelyet Ausztriában megszüntettek, továbbra is némiképp homályos.

2. A Županijski sud u Puli-Pola (pulai megyei bíróság, Horvátország), azaz a kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy az Ausztriában lefolytatott eljárásra tekintettel a *ne bis in idem* elve akadályát képezheti az előtte folyamatban lévő eljárásnak. Mindazonáltal az e tekintetben levonandó pontos következtetés lényegében attól függ, hogy e bíróság milyen mértékben veheti figyelembe az ebben az összefüggésben elfogadott eljárási aktusokban szereplő, erre a korábbi

¹ Eredeti nyelv: angol.

büntetőeljárásra vonatkozó információkat. Úgy tűnik ugyanis, hogy a horvát bírói gyakorlat szerint a horvát bíróságok a *ne bis in idem* elv által biztosított védelem érvényesülésének megítélése érdekében csak az eljárási aktusok bizonyos részeiben – például a vádiratnak a jogkövetkezményekre vonatkozó indítvány részében vagy a jogerős ítélet rendelkező részében – szereplő tényállást vehetik figyelembe.

3. Ebben az összefüggésben a kérdést előterjesztő bíróság konkrétan azt vizsgálja, hogy a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény (a továbbiakban: SMVE)² 54. cikkében foglalt *ne bis in idem* elvének alkalmazása során csak a valamely másik tagállam ügyészsége által kiállított vádiratnak a jogkövetkezményekre vonatkozó indítvány részében, illetve a valamely másik tagállamban hozott jogerős ítélet rendelkező részében szereplő alapvető tényállást kell-e figyelembe venni, vagy pedig figyelembe kell venni az említett ítélet indokolásában említett azon tényeket is, amelyek kapcsán a büntetőeljárást megszüntették.

II. Jogi háttér

A. Az uniós jog

4. Az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 50. cikke úgy rendelkezik, hogy „[s]enki sem vonható büntetőeljárás alá és nem büntethető olyan bűncselekményért, amely miatt az Unióban a törvénynek megfelelően már jogerősen felmentették vagy elítélték”.

5. Az SMVE 54. cikke kimondja, hogy „[a]z ellen a személy ellen, akinek a cselekményét a Szerződő Felek egyikében jogerősen elbírálták, ugyanazon cselekmény alapján nem lehet egy másik Szerződő Fél területén büntetőeljárást indítani, amennyiben elítélés esetén a büntetést már végrehajtották, végrehajtása folyamatban van, vagy az ítélet meghozatalának helye szerinti Szerződő Fél jogszabályainak értelmében azt többé nem lehet végrehajtani”.

6. Az SMVE 57. cikke a következőképpen szól:

„(1) Ha egy Szerződő Fél egy személyt bűncselekmény elkövetésével gyanúsít, és e Szerződő Fél eljárni jogosult hatóságai szerint alaposan feltehető, hogy a gyanúsítás e személy ugyanazon cselekményével kapcsolatos, amelyet egy másik Szerződő Félnél már jogerősen elbíráltak, ezek a hatóságok – ha szükségesnek látják – a vonatkozó információk érdekében megkeresik annak a Szerződő Félnél az eljárni jogosult hatóságait, amelynek területén már határozatot hoztak.

(2) A kért információkat a lehető legrövidebb időn belül rendelkezésre bocsátják, és a továbbiakban a folyamatban lévő eljárás során figyelembe veszik.

[...]”

² A Benelux Gazdasági Unió államai, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Francia Köztársaság kormányai által Schengenenben, 1985. június 14-én aláírt, a közös határainkon történő ellenőrzések fokozatos megszüntetéséről szóló megállapodás végrehajtására vonatkozó, 1990. június 19-én Schengenenben aláírt egyezmény (HL 2000. L 239., 19. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 2. kötet, 9. o.).

B. A nemzeti jog

7. Az Ustav Republike Hrvatske (a Horvát Köztársaság alkotmánya)³ 31. cikkének második bekezdése értelmében senki nem ítéltethető el ismételten és senki nem vonható büntetőeljárás alá olyan bűncselekményért, amely miatt a törvénynek megfelelően hozott jogerős bírósági határozattal már felmentették vagy elítélték.

8. A Zakon o kaznenom postupku (a büntetőeljárás törvénye)⁴ 12. cikkének (1) bekezdése értelmében senki nem vonható ismételten büntetőeljárás alá olyan bűncselekményért, amely miatt már elítélték, és amelyről jogerős bírósági ítélet született.

III. A tényállás, a nemzeti eljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

9. A tényállás megvalósulásának idején GR a Skipper Hoteli d.o.o. (a továbbiakban: Skipper Hoteli) és az Interco Umag d.o.o. – később a felszámolás alatt álló INTER CONSULTING (a továbbiakban: Interco) – igazgatótanácsának tagja volt. GR a Rezidencija Skipper d.o.o. (a továbbiakban: Rezidencija Skipper) igazgatótanácsának is tagja volt, és részesedéssel rendelkezett az Alterius d.o.o.-ban (a továbbiakban: Alterius). Tudomásom szerint mindezen társaságok Horvátországban vannak (vagy voltak) bejegyezve. HS az Interco társaság igazgatója volt, miközben IT ingatlanokkal kapcsolatos értékbecsléseket végzett.

10. 2015. szeptember 28-án a Županijsko državno odvjetništvo u Puli (pulai megyei ügyészség, Horvátország; a továbbiakban: pulai megyei ügyészség) vádat emelt GR, HS és IT, valamint az Interco társaság ellen. Azzal vádolta GR-t és az Intercót, hogy a Kazneni zakon (horvát büntető törvénykönyv) 246. cikkének (1) és (2) bekezdése értelmében a kereskedelmi ügyletek során hűtlen kezelés bűncselekményét követték el. Az ügyészség továbbá azzal vádolta HS-t, hogy e bűncselekmény elkövetésére felbujtott, IT-t pedig azzal, hogy az elkövetésében segítséget nyújtott.

11. GR-t és HS-t továbbá azzal vádolták, hogy a Savudrijában (horvát település) megvalósítandó, új turisztikai szálláshelyek építésére irányuló projekttel összefüggésben, amikor előkészítették a Savudrijában található ingatlanok Skipper Hoteli társaság általi, a piaci áraknál jóval magasabb áron történő megvásárlását az Interco közreműködésével, annak érdekében jártak el, hogy az Interco társaság a Skipper Hoteli társaság kárára jogellenes vagyoni előnyhöz jusson.

12. A vádirat azt is tartalmazza, hogy GR, HS és IT további pénzügyi kárt okozott a Skipper Hoteli számára, amikor úgy jártak el, hogy a Skipper Hoteli a tényleges értéküknél jóval magasabb áron szerezzék meg egy másik horvát társaság (az Alterius) részvényeit.

13. A kérdést előterjesztő bíróság helyt adott a pulai megyei ügyészség vádiratának.

14. Mindazonáltal az eljárás során HS előadta, hogy Ausztriában ugyanazon cselekmények miatt már büntetőeljárás folyt ellene. A pulai megyei ügyészség így 2014-ben kapcsolatba lépett a Staatsanwaltschaft Klagenfurttal (klagenfurti ügyészség, Ausztria; a továbbiakban: klagenfurti ügyészség), annak ellenőrzése érdekében, hogy valóban indultak-e hasonló eljárások. A Državno odvjetništvo Republike Hrvatske (a horvát köztársaság államügyészi hivatala) 2016-ban hasonló megkeresést intézett az osztrák igazságügyi minisztériumhoz. A kérdést előterjesztő bíróság

³ *Narodne novine*, 56/90., 135/97., 08/98., 113/00., 124/00., 28/01., 41/01., 55/01., 76/10., 85/10., 05/14. sz.

⁴ *Narodne novine*, 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. – egységes szerkezetbe foglalt szöveg, 91/12. – az Ustavni sud (alkotmánybíróság, Horvátország) ítélete, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. és 126/19. sz.

szerint az osztrák hatóságok válaszaiból kiderül, hogy Ausztriában büntetőeljárás indult BB és CC, az ausztriai székhellyel rendelkező Hypo Alpe Adria Bank International AG (a továbbiakban: Hypo Bank) igazgatótanácsának két volt tagja ellen a Strafgesetzbuch (büntető törvénykönyv; a továbbiakban: StGB) 153. §-ának (1) és (2) bekezdése értelmében vett hűtlen kezelés bűncselekménye miatt, valamint HS és GR, mint e bűncselekmény elkövetésében részt vevő személy ellen.

15. Közelebbről a klagenfurti ügyészség által 2015. január 9-én a Landesgericht Klagenfurthoz (klagenfurti regionális bíróság, Ausztria) benyújtott vádirat szerint BB-t és CC-t azzal vádolták, hogy 2002 szeptembere és 2005 júliusa között a Rezidencija Skiper és a Skiper Hoteli számára több hitel nyújtását is jóváhagyták, annak ellenére, hogy nem állt rendelkezésre megfelelő projektdokumentáció és a hiteltörlesztési képességre vonatkozó előrejelzés, és ezáltal legalább 105 millió euró összegben vagyoni kárt okoztak a Hypo Banknak. Azt rótták fel HS-nek, illetve GR-nek, hogy az említett hitelek nyújtásának kérelmezésével e bűncselekmények elkövetésére bujtották fel BB-t és CC-t, illetve közreműködtek azok elkövetésében.

16. 2016. november 3-án a Landesgericht Klagenfurt (klagenfurti regionális bíróság) ítéletet hozott, amelyben BB-t és CC-t elítélte a Skiper Hoteli javára nyújtott, 70 millió eurót meghaladó összegű HR/1061. sz. hitel jóváhagyása miatt. A többi vádpont tekintetében felmentették őket. GR-t és HS-t felmentették. Közelebbről HS-t felmentették azon vád alól, hogy 2002 és 2005 között hitel nyújtásának többszöri kérelmezésével és hiteldokumentáció rendelkezésre bocsátásával BB-t és CC-t több alkalommal bűncselekmények elkövetésére bujtotta fel. GR-t felmentették azon vád alól, hogy 2003 és 2005 között oly módon működött közre bűncselekmények BB és CC általi elkövetésében, hogy hitelek – többek között a HR/1061. sz. hitel – nyújtását kérte, a hitelekkel kapcsolatban tárgyalásokat folytatott, hiteldokumentációt bocsátott rendelkezésre, és hitelszerződéseket írt alá. A kérdést előterjesztő bíróság megállapításai szerint a fentiek a Landesgericht Klagenfurt (klagenfurti regionális bíróság) ítéletének rendelkező részéből következnek, míg a szóban forgó ítélet indokolásából kitűnik, hogy a Skiper Hoteli társaság az említett HR/1061. sz. hitel révén a piaci értéknél jóval magasabb áron vásárolt ingatlanokat és részesedéseket.

17. Ez az ítélet azt követően vált jogerőssé, hogy az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság, Ausztria) elutasította az ítélettel szemben benyújtott fellebbezést.

18. A kérdést előterjesztő bíróság arra is rámutat, hogy a jelen indítvány fenti 15. pontjában hivatkozott vádirat 2015. január 9-i kibocsátását megelőzően a klagenfurti ügyészség bizonyítékok hiányában megszüntette a nyomozást GR-rel és HS-szel szemben a későbbi vádiratban nem szereplő cselekmények, azaz a HR/1061. sz. hitelnek a Skiper Hoteli projektje céljából történő felhasználása miatt. E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy a klagenfurti ügyészség 2015. január 9-én értesítette GR-t a „Skiper-ügyben” folytatott nyomozás megszüntetéséről. Ez az értesítés a Strafprozeßordnung (a büntetőeljárásról szóló osztrák törvény; a továbbiakban: StPO) 190. §-ának (2) bekezdésén alapult, és tájékoztatást tartalmazott az eljárás HS, GR, BB és CC tekintetében történő, az StGB 153. §-ának (1) és (2) bekezdése értelmében vett hűtlen kezelés bűncselekményét illető megszüntetéséről, mivel arra nem terjedt ki a klagenfurti ügyészség által ugyanezen a napon a Landesgericht Klagenfurthoz (klagenfurti regionális bíróság) benyújtott vádirat, különösen a károkozási szándéokra vonatkozó bizonyítékok hiánya vagy a büntetendő cselekmény alátámasztására alkalmas konkrét és elegendő bizonyíték hiánya miatt. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik továbbá, hogy kérésére HS e megszüntetést megerősítő tájékoztatást kapott az osztrák hatóságoktól.

19. A kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint e körülmények között fennáll a lehetősége annak, hogy i. a pulai ügyészség vádiratának jogkövetkezményekre vonatkozó indítvány részében foglalt tényállás, ii. a klagenfurti ügyészség vádiratának jogkövetkezményekre vonatkozó indítvány részében foglalt tényállás, valamint iii. a Landesgericht Klagenfurt (klagenfurti regionális bíróság) jogerős ítéletének rendelkező részében és indokolásában szereplő tényállás, továbbá iv. a klagenfurti ügyészség által folytatott és megszüntetett nyomozás tárgyát képező tényállás ítélt dolognak tekinthető, mivel a fentiek tárgyi, időbeli és térbeli szempontból egymással elválaszthatatlanul összefüggenek.

20. A kérdést előterjesztő bíróság azonban kifejti, hogy a *ne bis in idem* elvének alkalmazása során a horvát bíróságok csak azokat a cselekményeket vehetik figyelembe, amelyekre egy adott eljárási aktus meghatározott részeiben, így például a vádirat jogkövetkezményekre vonatkozó indítvány részében vagy az ítélet rendelkező részében hivatkoznak. A kérdést előterjesztő bíróság pontosítja, hogy ez a gyakorlat, amellyel kapcsolatban az előzetes döntéshozatalra utaló határozat semmilyen további pontosítást nem tartalmaz, azt az értelmezést tükrözi, amely szerint a szóban forgó eljárási aktusok csak ebben a tekintetben válnak jogerőssé.

21. E körülmények között a Županijski sud u Puli-Pola (pulai megyei bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„A *ne bis in idem* elv megsértésének értékelésekor kizárólag a [pulai megyei ügyészség] 2015. szeptember 28-i vádiratának jogkövetkezményekre vonatkozó indítvány részében foglalt tényállás hasonlítható-e össze a klagenfurti ügyészség 2015. január 9-i vádiratának jogkövetkezményekre vonatkozó indítvány részében és a Landesgericht Klagenfurt (klagenfurti regionális bíróság) 2016. november 3-i, az Oberster Gerichtshof der Republik Österreich (osztrák legfelsőbb bíróság) 2019. március 4-i ítéletével helybenhagyott ítéletének rendelkező részében foglalt lényeges ténybeli körülményekkel, vagy a [pulai megyei ügyészség] vádiratának jogkövetkezményekre vonatkozó indítvány részében foglalt tényállás is összehasonlítható a Landesgericht Klagenfurt (klagenfurti regionális bíróság) 2016. november 3-i, az Oberster Gerichtshof der Republik Österreich (osztrák legfelsőbb bíróság) által hozott ítélettel helybenhagyott ítéletének indokolásában foglalt tényállással, valamint azzal a tényállással, amelyre a klagenfurti ügyészség által több személlyel, többek között GR-vel és HS-szel szemben folytatott nyomozás vonatkozott, és amelyet a klagenfurti ügyészség által benyújtott 2015. január 9-i vádirat ezt követően figyelmen kívül hagyott (és amely tényállás ugyanezen jogkövetkezményekre vonatkozó indítványban nem szerepel)?”

22. Írásbeli észrevételeket HS, GR, a pulai megyei ügyészség, az osztrák és a horvát kormány, valamint az Európai Bizottság terjesztett elő. Ezen érdekelt felek szóbeli előadásait a 2023. január 11-én tartott tárgyaláson hallgatták meg.

IV. Értékelés

23. A kérdést előterjesztő bíróság előzetes döntéshozatalra előterjesztett egyetlen kérdésével lényegében azt kívánja megtudni, hogy helyesen mely referenciakeretet kell alkalmazni annak vizsgálatához, hogy az SMVE 54. cikkében foglalt *ne bis in idem* elvével ellentétes-e az előtte folyamatban lévő eljárás, amennyiben az ugyanazon tényállásra vonatkozhat, mint amely egy másik tagállamban jogerősen lezárt korábbi eljárás tárgyát képezte.

24. Mielőtt e kérdés megválaszolása céljából rátérnék az SMVE 54. cikkének értelmezésére (B), az osztrák kormány által felhozott elfogadhatatlansági kifogással foglalkozom, amely e kormány azon álláspontján alapul, hogy lényegében a két eljárás különböző tényállásra vonatkozik (A).

A. Az elfogadhatóságról

25. Az osztrák kormány úgy véli, hogy a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatatlan az előterjesztett kérdés hipotetikus jellege miatt. Álláspontja szerint a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás és a korábban Ausztriában lefolytatott eljárás nem ugyanazon cselekményekre vonatkozik. E kormány hangsúlyozza, hogy míg az ausztriai eljárás egy osztrák bank vagyoni kárára vonatkozott, a horvátországi eljárás egy horvát társaságot ért vagyoni kárra vonatkozik. E kormány hangsúlyozza, hogy az osztrák eljárás az osztrák hatóságok e tekintetben fennálló joghatóságának hiánya miatt nem vonatkozhatott GR e társasággal szembeni esetleges cselekményeire, mivel GR Horvátországban élő horvát állampolgár, míg a Skiper Hoteli egy Horvátországban bejegyzett társaság.

26. A pulai megyei ügyészség és a horvát kormány, anélkül hogy elfogadhatatlansági kifogást emeltek volna, lényegében ugyanezt az álláspontot osztja, míg HS és GR ennek ellenkezőjét állítja.

27. E tekintetben megjegyzem, hogy bár az ausztriai eljárás megszüntetett részének pontos terjedelmét az előzetes döntéshozatalra utaló határozat nem határozza meg egyértelműen, abból az következik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság szerint valójában átfedés állhat fenn az Ausztriában folyt és az előtte folyamatban lévő eljárások között. E bíróság szerint ugyanis az SMVE 54. cikkében foglalt *ne bis in idem* elve – az e tekintetben elvégzendő vizsgálat terjedelmétől függően – hatással lehet az előtte folyamatban lévő eljárás lefolytatására.

28. Amennyiben az osztrák kormány ezt az álláspontot kívánja megkérdőjelezni, emlékeztetek arra, hogy az EUMSZ 267. cikkben említett eljárás keretében, amely a nemzeti bíróságok és a Bíróság feladatainak világos szétválasztásán alapul, az ügy konkrét tényállásának megállapítása a nemzeti bíróság hatáskörébe tartozik.⁵ Kizárólag a kérdést előterjesztő bíróság feladata többek között a szóban forgó két eljárás közötti (ténybeli) átfedés fennállásának és terjedelmének értékelése. A Bíróságnak a maga részéről a kérdést előterjesztő bíróság által megfogalmazott azon feltevésből kell kiindulnia, hogy fennállhat ilyen átfedés, és következésképpen meg kell állapítania, hogy az előterjesztett kérdés a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő jogvita eldöntése szempontjából releváns, éppen ezért elfogadható.

B. Az SMVE 54. cikke

29. Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság arra vár választ, hogy az SMVE 54. cikkben rögzített *ne bis in idem* elvének alkalmazása szempontjából kizárólag a valamely más tagállam ügyészsége által benyújtott vádirat jogkövetkezményekre vonatkozó indítvány részében foglalt tényállást és e más tagállamban hozott jogerős ítélet rendelkező részében foglalt tényállást veheti-e figyelembe, vagy pedig az ezen ítélet indokolásában említett azon tényeket is figyelembe kell vennie, amelyek vonatkozásában az eljárást megszüntették.

⁵ Lásd többek között: 1998. július 16-i Dumont és Froment ítélet (C-235/95, EU:C:1998:365, 25. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

30. Emlékeztetek arra, hogy az SMVE 54. cikke kimondja, hogy „[a]z ellen a személy ellen, akinek a cselekményét a Szerződő Felek egyikében jogerősen elbírálták, ugyanazon cselekmény alapján nem lehet egy másik Szerződő Fél területén büntetőeljárást indítani, amennyiben elítélés esetén a büntetést már végrehajtották, végrehajtása folyamatban van, vagy az ítélet meghozatalának helye szerinti Szerződő Fél jogszabályainak értelmében azt többé nem lehet végrehajtani”.

31. Ez a rendelkezés az uniós jogrendben a kétszeres eljárás alá vonás és büntetés tilalmát rögzíti határokon átnyúló összefüggésben, amelyet a Charta 50. cikkének általánosabb megfogalmazása is rögzít, és amelynek – amint arra a Bíróság emlékeztetett – az SMVE 54. cikkének értelmezését vezérelnie kell.⁶

32. Az SMVE 54. cikkében előírt *ne bis in idem* elve által biztosított védelem akkor áll fenn, ha két fő feltétel teljesül: i. a szóban forgó két eljárással érintett cselekmények azonossága,⁷ és ii. e cselekményekre vonatkozó jogerős határozat megléte egy másik tagállamban. Ezenkívül, elítélés esetén további feltétel, hogy a büntetést már végrehajtották, annak végrehajtása folyamatban van, vagy pedig azt többé nem lehet végrehajtani.

33. Ez az úgynevezett végrehajtási feltétel⁸ nem képezi a jelen ügy tárgyát, amely – amint arra már rámutattam – az „*idem*” feltétel teljesülésének vizsgálatához alkalmazandó helyes referenciakeretre vonatkozik.

34. A következő részben kifejtem azokat az okokat, amelyek alapján úgy vélem, hogy az SMVE 54. cikke szerint a nemzeti bíróságnak nemcsak a más tagállamban kibocsátott eljárási aktusok meghatározott részeiben szereplő tényállásokat kell figyelembe vennie, hanem az ezen eljárási aktusok további részeiben, vagy akár máshol ismertetett tényállásokat is annak vizsgálata céljából, hogy az előtte folyamatban lévő eljárás ugyanazon cselekményekre (*idem*) vonatkozik-e, mint amelyeket egy jogerős határozattal lezárt korábbi eljárásban vizsgáltak (1). A teljesség kedvéért ezt követően a *ne bis in idem* elvének második elemével foglalkozom, amely a határozat „jogerős” jellegére vonatkozik, amelynek a cselekmények azonosságával együtt fenn kell állnia ahhoz, hogy az ezen elv által nyújtott védelem érvényesüljön. A jelen eljárásban részt vevő felek ugyanis hosszan elemezték azt a kérdést, hogy a határozat „jogerős” jellegére vonatkozó feltétel teljesült-e akkor, amikor a klagenfurto ügyészség úgy döntött, hogy részlegesen megszünteti a szóban forgó eljárást (2).

1. Az „*idem*” feltétel helyes referenciakeretéről

35. Amint az már megjegyeztem, a kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy a horvát bíróságok a gyakorlatban csak az eljárási aktusok bizonyos részeit – mint például a vádirat jogkövetkezményekre vonatkozó indítvány részét vagy az ítélet rendelkező részét – vehetik figyelembe annak meghatározása céljából, hogy az előttük folyamatban lévő eljárás ugyanazokra a cselekményekre vonatkozik-e, mint amelyek egy jogerős határozattal lezárt korábbi büntetőeljárás

⁶ Lásd például: 2016. június 29-i Kossowski ítélet (C-486/14, EU:C:2016:483, a továbbiakban: Kossowski ítélet, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

⁷ E feltétel összefoglalva úgy értendő, mint a tényállások azonossága, függetlenül azok nemzeti jog szerinti jogi minősítésétől. Lásd például: 2007. július 18-i Kraaijenbrink ítélet (C-367/05, EU:C:2007:444, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); 2010. november 16-i Mantello ítélet (C-261/09, EU:C:2010:683, 39. pont). A Charta 50. cikkével összefüggésben lásd például: 2022. március 22-i bpost ítélet (C-117/20, EU:C:2022:202, a továbbiakban: bpost ítélet, 33. és 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Az (SMVE 54. cikkben kifejezetten használt) „cselekmény” kifejezést illetően, és (többek között a jelen ügyben előterjesztett kérdésekben használt) „tényállás” kifejezést illetően lásd: Bobek főtanácsnok Nordzucker és társai ügyre vonatkozó indítványa (C-151/20, EU:C:2021:681, 17. lábjegyzet).

⁸ E feltételnek a Charta 50. cikkével való összeegyeztethetőségéről lásd: 2014. május 27-i Spasic ítélet (C-129/14 PPU, EU:C:2014:586).

tárgyát képezték, és hogy ezért ez az eljárás ellentétes-e a *ne bis in idem* elvével. Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság tehát lényegében azt kívánja megtudni, hogy az SMVE 54. cikke lehetővé teszi-e a *ne bis in idem* elvének ilyen értelmezését, vagy az értékelést tágabban kell-e elvégezni.

36. Közelebbről az előzetes döntéshozatalra utaló végzésből kitűnik, hogy a fent ismertetett gyakorlat következtében úgy tűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság nem veheti figyelembe a Landesgericht Klagenfurt (klagenfurti regionális bíróság) 2016. november 6-i ítéletének indokolásában említett azon tényeket, amelyek vonatkozásában az eljárást megszüntették, és amelyek a kérdést előterjesztő bíróság szerint egyrészt arra vonatkoznak, hogy a szóban forgó ingatlanok és részvények Skiper Hoteli általi megszerzése a HR/1061. sz. hitelből származó pénzeszközök révén történt, másrészt pedig arra, hogy a vételár mindkét esetben jelentősen meghaladta ezen eszközök piaci értékét.

37. Míg a horvát kormány és a pulai megyei ügyészség azt állítja, hogy a vizsgálat ilyen korlátozása lehetséges, addig HS, GR, az osztrák kormány és a Bizottság ennek ellenkezőjét állítja.

38. Ez utóbbi felekkel értek egyet. Közelebbről egyetértek a Bizottsággal abban, hogy az olyan nemzeti gyakorlat, amely a fent leírt módon korlátozza azon kérdés vizsgálatát, hogy a nemzeti bíróság előtt folyamatban lévő eljárás ugyanazon cselekményekre vonatkozik-e, mint a jogerős határozattal lezárt korábbi eljárás, túlzottan korlátozó, mivel végső soron ahhoz vezethet, hogy a nemzeti bíróság egy másik tagállamban ugyanazon cselekmények alapján hozott jogerős határozat fennállását figyelmen kívül hagyja.

39. Bár sem az SMVE 54. cikkének, sem pedig a Charta 50. cikkének szövege nem ad konkrét útmutatást e tekintetben, ez a következtetés véleményem szerint az SMVE 54. cikkének releváns, e jogi aktus más rendelkezéseiből álló összefüggéséből következik, amelyet az EUSZ 3. cikk (2) bekezdésében⁹ foglalt megfontolások is megerősítenek, amelyeknek – amint azt a Bíróság megerősítette – az SMVE 54. cikkének értelmezését vezérelniük kell.¹⁰

40. Először is, ami a releváns összefüggéseket illeti, az SMVE 57. cikke rögzíti az egyes állami hatóságok közötti együttműködés szabályait a jogerős határozattal lezárt korábbi büntetőeljárások esetleges fennállására vonatkozó információk cseréje céljából.

41. Közelebbről az SMVE 57. cikkének (1) bekezdése arra kötelezi a hatóságokat, hogy amennyiben szükségesnek látják, a vonatkozó információk érdekében keressék meg a valamely másik Szerződő Fél területén található partnereiket, ha szerintük alaposan feltehető, hogy egy adott személlyel szemben felhozott gyanúsítás „e személy ugyanazon cselekményével kapcsolatos, amelyet egy másik Szerződő Félnél már jogerősen elbíráltak”. Az 57. cikk (2) bekezdése azt a kötelezettséget írja elő, hogy a kért információt „a lehető legrövidebb időn belül” meg kell adni, és mindenekelőtt azt, hogy azokat „a továbbiakban a folyamatban lévő eljárás során figyelembe veszik”.

42. E rendelkezés általános megfogalmazására tekintettel ebből az következik, hogy az e mechanizmus keretében kérhető és szolgáltatandó információk különböző formákban létezhetnek. Ezen általános megfogalmazással szemben osztom a Bizottság azon véleményét,

⁹ E rendelkezés kimondja, hogy „[a]z Unió egy belső határok nélküli, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló olyan térséget kínál polgárai számára, ahol a személyek szabad mozgásának biztosítása a külső határok ellenőrzésére, a menekültügyre, a bevándorlásra, valamint a *bűnmegelőzésre és bűnüldözésre* vonatkozó megfelelő intézkedésekkel párosul”. Kiemelés tőlem.

¹⁰ Kossowski ítélet, 46. pont.

amely szerint a szóban forgó nemzeti gyakorlat azzal, hogy a nemzeti bíróság által figyelembe vehető információkat az eljárási aktus meghatározott részében szereplő információkra korlátozza, súlyosan korlátozza ezen együttműködési mechanizmus hatékony érvényesülését. A jelen ügyben, amikor e mechanizmust alkalmazzák annak vizsgálata érdekében, hogy az érintett személyek (mint GR és HS) ellen Ausztriában jogerősen megszüntetett büntetőeljárás folyt-e, a fent ismertetett nemzeti gyakorlat valójában arra kötelezi a nemzeti bíróságot, hogy csak az eljárási aktusok konkrét részeiben szereplő információkat vegye figyelembe, kizárva minden más olyan információt, amelyet e bíróság az osztrák hatóságoktól kaphat.

43. Emlékeztetni kell arra, hogy a *ne bis in idem* elvből eredő jog alapvető jog, amelyet a Charta 50. cikke rögzít,¹¹ amint arra a Bizottság helyesen rámutatott. Annak konkrét ellenőrzési módját tehát, hogy ugyanazon cselekmények tekintetében születt-e már jogerős határozat, úgy kell értelmezni, hogy e jog hatékony védelme biztosított legyen.¹²

44. Másrészt a Bíróság több alkalommal kimondta, hogy „az SMVE 54. cikkének célja annak elkerülése, hogy „azt a személyt, akinek az ügyét jogerősen elbírálták, a szabad mozgáshoz való jog gyakorlása következtében ugyanazon cselekmény alapján több szerződő államban is büntetőeljárás alá lehessen vonni”.¹³ A Bíróság azonban hozzátette, hogy az SMVE 54. cikkét nemcsak a személyek szabad mozgásának biztosítása, hanem a bűnmegelőzés és a bűnözés elleni küzdelem előmozdításának szükségessége alapján is kell értelmezni.¹⁴

45. Bár a Bíróság korábban megjelölt bizonyos olyan helyzeteket, amelyekben a *ne bis in idem* elve által biztosított védelem nem érvényesíthető, mivel büntetlenséghez vezetne,¹⁵ a kérdést előterjesztő bíróság által a jelen ügyben ismertetett nemzeti gyakorlat egy szintén nem kívánatos, jöllehet ellentétes eredményhez vezethet. Ez ugyanis olyan helyzetet eredményezhet, amelyben a *ne bis in idem* elve által biztosított védelmet tisztán formális megfontolások miatt megtagadják, mivel e védelem biztosítása attól függne, hogy milyen jogi formában nyújtják a korábbi eljárásokra vonatkozó információkat, és ennél fogva azoktól a különböző hagyományoktól, amelyek – amint azt az osztrák kormány és a Bizottság hangsúlyozta – különböző tagállamokban létezhetnek ezen információk továbbításának módját illetően. E tekintetben a Bíróság megerősítette, hogy az SMVE 54. cikkét tárgya és célja alapján kell értelmezni, nem pedig „az érintett tagállamokban eltérő eljárásjogi, illetve pusztán alaki [szempontok]” fényében.¹⁶

¹¹ Lásd még ebben az értelemben: Bot főtanácsnok Mantello ügyre vonatkozó indítványa (C-261/09, EU:C:2010:501, 9., 76., 86. pont) az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat (HL 2002. L 190., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o.) 3. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben. E rendelkezés az európai elfogatóparancs végrehajtása kötelező megtagadásának okát írja elő arra az esetre, ha az sértené a *ne bis in idem* elvét.

¹² A külső kontextushoz kapcsolódó elem tekintetében megjegyzem, hogy a joghatóság gyakorlásával kapcsolatos, büntetőeljárások során felmerülő összeütközések megelőzéséről és rendezéséről szóló, 2009. november 30-i 2009/948/IB tanácsi kerethatározat (HL 2009. L 328., 42. o.) nem tartalmaz semmilyen korlátozást a tájékoztatás formáját illetően. E jogi aktus kimondott célja, hogy megakadályozza, hogy „az eljárás két vagy több tagállamban [jogerősen lezáruljon], megsértve ezzel a *ne bis in idem* elvét”, amint az a 2009/948 kerethatározat 1. cikke (2) bekezdésének a) pontjában szerepel.

¹³ Kossowski ítélet 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat. Lásd még: 2003. február 11-i Gözütok és Brügge ítélet (C-187/01 és C-385/01, EU:C:2003:87, a továbbiakban: Gözütok és Brügge ítélet, 38. pont); 2005. március 10-i Miraglia ítélet (C-469/03, EU:C:2005:156, a továbbiakban: Miraglia ítélet, 32. pont).

¹⁴ E két igényt hangsúlyozza a fenti 10. lábjegyzetben hivatkozott EUSZ 3. cikk (2) bekezdése is. Lásd továbbá: fent hivatkozott Kossowski ítélet, 46. és 49. pont.

¹⁵ Mint például a Kossowski ügyben, amelyben a tényleges vizsgálat elmaradt, vagy a Miraglia ügyben, amelyben az eljárást csak azért szüntették meg, mert ugyanazon cselekmények miatt egy másik tagállamban eljárás volt folyamatban. Lásd: Kossowski ítélet, 46. és 49. pont, valamint Miraglia ítélet, 33. pont.

¹⁶ Gözütok és Brügge ítélet, 35. pont; Miraglia ítélet, 31. pont.

46. Ezenkívül, ami egy adott eljárási aktus indokolásának relevanciáját illeti, a Bíróság már korábban hangsúlyozta, hogy az ilyen indokolás döntő jelentőséggel bír annak vizsgálata szempontjából, hogy a szóban forgó cselekmények már jogerős határozat tárgyát képezték-e – ami, amint arra rámutattam, a *ne bis in idem* elv alkalmazásához szükséges két fő feltétel egyike.¹⁷

47. Nem látom okát annak, hogy miért ne kellene ugyanilyen jelentőséget tulajdonítani az ilyen eljárási aktusban vagy más határozatban szereplő indokolásnak, amikor ezen elv alkalmazásának a *cselekmények azonosságára (idem)* vonatkozó másik feltételéről van szó.

48. Ezenkívül nem látom be, hogy az ilyen vizsgálatnak miért kellene szükségszerűen lezárulnia az indokolás vizsgálatánál, a más forrásokból elérhető információk kizárásával. E tekintetben, amint arra a jelen indítvány 45. pontjában már emlékeztettem, az adott büntetőeljárás keretében elfogadható különböző jogi aktusok formája és tartalma tagállamonként eltérő. Míg egyes tagállamokban a büntetőeljárás tárgyát képező valamennyi tényállási elemet meg kell említeni az eljárási aktus rendelkező részében, addig más tagállamokban a releváns információk feltüntethetők ezen aktusok más részeiben, sőt olyan másik aktusban is, amelyre esetleg hivatkoznak.

49. Megjegyzem, hogy a horvát kormány kifejtette, hogy a horvát jog szerint a jogerő csak a releváns eljárási aktusok rendelkező része tekintetében bír jelentőséggel. E tekintetben először is megjegyzem, hogy bár a jogerő hatásainak értelmezése az érintett jogrendtől függően eltérő lehet,¹⁸ ez az értelmezés semmiképpen sem befolyásolhatja az uniós jogban előírt *ne bis in idem* elv értelmezését. Másrészt előfordulhat, hogy önmagában a rendelkező rész vizsgálata egyszerűen nem elegendő magának a jogi aktus hatályának a megértéséhez, ha az ehhez szükséges elemeket a rendelkező résztől eltérő más részekben ismertetik. E tekintetben az osztrák kormány a tárgyaláson kifejtette, hogy a jelen ügyet illetően az eljárás azon részének pontos terjedelmét, amelyet a klagenfurto ügyesség megszüntetett, a büntetőeljárás során elfogadott különböző aktusok alapján kell megállapítani.

50. Éppen ezért, amennyiben az állami hatóságokat arra kötelezik, hogy a releváns eljárási aktusok rendelkező részének figyelembevételére szorítkozzanak, anélkül, hogy a más tagállamban esetleg folyamatban lévő büntetőeljárásban érintett cselekmények megismeréséhez más megközelítési módot hagynak számukra, az a *ne bis in idem* elv által biztosított védelem tényleges megvonásához vezethet, kizárólag azon az alapon, hogy a korábbi határozatot egy másik tagállamban fogadták el, ahol a gyakorlat eltér azon tagállam gyakorlatától, amelyben a későbbi eljárás lefolytatják.

51. E tekintetben úgy vélem, hogy a nemzeti bíróságnak, amelynek el kell döntenie, hogy az előtte folyamatban lévő eljárás ellentétes-e a *ne bis in idem* elvével, figyelembe kell tudnia venni a jogerősen lezárt esetleges korábbi büntetőeljárásokra vonatkozó valamennyi rendelkezésre álló információt. Ezért véleményem szerint az SMVE 54. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az e

¹⁷ Amint ugyanis arra az osztrák kormány helyesen rámutatott, a Kossowski ítéletben a Bíróságnak azt kellett meghatároznia, hogy az ügyész által a bizonyítékok felszínes vizsgálatának eredményeként hozott határozat az SMVE 54. cikke értelmében „jogerősnek” tekinthető-e. Ezzel a szemponttal részletesebben a jelen indítvány következő szakaszában foglalkozom. Mindazonáltal e ponton szeretném hangsúlyozni, hogy a Bíróság az ilyen határozat indokolására mint a megvizsgálandó fő információforrásra hivatkozott annak megállapítása érdekében, hogy az eljárás megszüntetéséről szóló határozatot érdemi értékelést követően hozták-e meg. (Kossowski ítélet, 53. és 54. pont, valamint az ítélet rendelkező része). Ez az értékelés – amint azt az alábbiakban részletesebben kifejtem – azon két fő feltétel egyike, amely lehetővé teszi, hogy az ügyész által hozott megszüntető határozatot *jogerősnek* lehessen tekinteni.

¹⁸ A Bíróság az európai uniós bíróságok határozataival kapcsolatban kimondta, hogy „[az ítélt dolog] minőség nemcsak a határozat rendelkező részére vonatkozik, hanem kiterjed annak indokolására is, amely a rendelkező rész szükséges alátámasztását alkotja, és ennél fogva attól elválaszthatatlan”. 2012. április 19-i Artegoda kontra Bizottság ítélet (C-221/10 P, EU:C:2012:216, 87. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Lásd még: a Törvényszék 2022. március 2-i Fabryki Mebli „Forte” kontra EUIPO – Bog Fran (Bútor) ítélete (T-1/21, nem tették közzé, EU:T:2022:108, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

rendelkezésben rögzített *ne bis in idem* elvének alkalmazása szempontjából a valamely más tagállamban folytatott, és jogerős határozattal megszüntetett korábbi büntetőeljárás tárgyát képező tényállásra vonatkozó valamennyi releváns információt figyelembe kell venni, és e figyelembevétel nem korlátozódhat az ezen korábbi büntetőeljárások során elfogadott eljárási aktusok bizonyos részeire, így például a vádirat jogkövetkezményekre vonatkozó indítvány részére vagy az ítélet rendelkező részére.

52. E pontosítást követően utalok a jelen eljárásban részt vevő felek által azzal kapcsolatban kifejtett részletes megjegyzésekre, hogy a szóban forgó két eljárás ugyanazon cselekményekre vonatkozik-e. E tekintetben röviden emlékeztetni kívánok arra, hogy „a történeti tényállás azonosságaként” értelmezett „*idem*” feltételt akkor kell teljesítettnek tekinteni, ha „olyan konkrét körülmények [összessége áll fenn], amelyek lényegében azonos eseményekből erednek, mivel ugyanaz az elkövető szerepel bennük, valamint időben és térben elválaszthatatlanul kapcsolódnak egymáshoz”.¹⁹

53. Ebben az összefüggésben úgy vélem, hogy nem csak a kérdés megfogalmazásában említett „lényeges ténybeli körülményekre” kell összpontosítani, hanem minden releváns tényre, amelyeknek azonban az *idem* feltétel teljesülése érdekében *azonosnak*, és nem pusztán hasonlóknak kell lenniük.²⁰

54. E megjegyzéseket követően a teljesség kedvéért röviden megvizsgálom a *ne bis in idem* elv „jogerős határozat” fennállására vonatkozó elemét.

2. Az ügyész eljárást megszüntető határozata

55. A jelen eljárás keretében nem tűnik vitatottnak, hogy a Landesgericht Klagenfurt (klagenfurti regionális bíróság) 2016. november 3-i jogerős ítéletével érintett cselekményekre kiterjed a kétszeres eljárás alá vonás és büntetés SMVE 54. cikkében előírt tilalma által biztosított védelem. Mindazonáltal úgy tűnik, hogy a felek között nem áll fenn ugyanilyen szintű egyetértés az ausztriai büntetőeljárás azon része által érintett cselekmények tekintetében, amelyet a klagenfurti ügyészség bizonyítékok hiányában megszüntetett. E szakaszban tehát röviden felidézem azokat a feltételeket, amelyek alapján az ügyész eljárást megszüntető határozata az SMVE 54. cikke értelmében *jogerősnek* tekinthető.

56. A Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy az SMVE 54. cikke szerinti védelmet nemcsak jogerős *bírósági* határozatok, hanem az ügyészek bizonyos határozatai is kiváltják, még ha azokat „bírósági közreműködés nélkül hozzák is meg, és nem is öltik bírósági határozat formáját”.²¹

¹⁹ bpost ítélet, 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat. A Bíróság így kissé átfogalmazta a korábban alkalmazott kritériumot, amely „egymáshoz időben, térben és tárgyak szerint elválaszthatatlanul kötődő cselekmények [együttesére]” hivatkozott. Lásd például: 2007. július 18-i Kraaijenbrink ítéletet (C-367/05, EU:C:2007:444, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

²⁰ bpost ítélet, 36. pont, amely szerint „az »idem« feltétel megköveteli, hogy a történeti tényállás azonos legyen. Ezzel szemben a *ne bis in idem* elve nem alkalmazandó, ha a szóban forgó tényállások nem azonosak, hanem csak hasonlóak”. Ugyanígy megállapítást nyert, hogy „[t]ermészetesen ez azzal a feltétellel van így, hogy előfordulhat, hogy a későbbi eljárás a korábbi eljárásban figyelembe vett (időbeli, érdemi) tényállásnak csak egy részére vonatkozik. A lényeg azonban az, hogy annyiban, amennyiben a tényállások ténylegesen fedik egymást, ezen átfedésen belül azonosságnak kell fennállnia.” Bobek főtanácsnok bpost ügyre vonatkozó indítványa (C-117/20, EU:C:2021:680, 135. pont).

²¹ Kossowski ítélet, 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat. Az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) ugyanerre a következtetésre jutott. EJEB, 2019. július 8., Mihalache kontra Románia, CE:ECHR:2019:0708JUD005401210, 94. és 95. §.

57. E joghatás előidézéséhez az eljárást megszüntető határozatnak egyrészt az alkalmazandó nemzeti jog szerint az ugyanazon tényállás miatti büntetőjogi felelősségre vonhatóság végleges akadályát kell képeznie, másrészt pedig azt az ügy érdemében történő határozathozatalt követően kell meghozni.²²

58. Míg az első feltétel annak ellenőrzésére vonatkozik, hogy a nemzeti jog vonatkozik-e az ügyész határozatára, ami garantálja, hogy a büntetőeljárásban érintett személy ugyanazon cselekmények miatt ne legyen újra felelősségre vonható (ami röviden a *ne bis in idem* nemzeti garanciáját jelenti),²³ a második feltétel azt feltételezi, hogy az eljárást megszüntető határozatot a rendelkezésre álló bizonyítékok tényleges vizsgálatát követően hozták meg, és nem áll fenn olyan körülmény, amely aláásná a tagállamok büntető igazságszolgáltatási rendszereikbe vetett kölcsönös bizalmát.²⁴

59. A jelen ügyben a klagenfurti ügyészség az StPO 190. §-ának (2) bekezdése alapján úgy határozott, hogy részben megszünteti az eljárást. Nem teljesen egyértelmű, hogy e határozatot milyen formában hozták meg. Ebben az összefüggésben az előzetes döntéshozatalra utaló határozat megemlíti az osztrák hatóságok részéről GR jogi képviselőjéhez intézett 2015. január 9-i értesítést, amely szerint e részleges megszüntetés HS-t, BB-t és CC-t is érintette.

60. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az StPO 190. §-ának (2) bekezdése alapján hozott határozat az osztrák jog szerint jogerős, és kizárja, hogy ugyanazon cselekmények újabb eljárás tárgyát képezhessék. Az osztrák kormány a tárgyaláson megerősítette ezt az értelmezést, és kifejtette, hogy az StPO 190. §-ának (2) bekezdése szerinti határozat elfogadásakor az ügyész azért szünteti meg az eljárást, mert a rendelkezésre álló bizonyítékok arra utalnak, hogy a későbbi felmentés valószínűbb, mint a bűnösség megállapítása. E kormány azt is pontosította, hogy az ilyen határozat *res iudicata* hatállyal bír, és az ugyanazon cselekmények miatt indított újabb eljárások akadályát képezi.

61. A Bizottság kétségeit fejezte ki e tekintetben az StPO 193. §-ának (2) bekezdésére hivatkozva, amely lehetővé teszi az eljárás folytatását abban az esetben, ha az érintett személyt nem hallgatták meg, és vele szemben semmilyen kényszerítő intézkedést nem hoztak, vagy olyan helyzetben, amikor új tények merültek fel. Az iratokban szereplő információk hiányában a Bizottság mindazonáltal úgy véli, hogy nem lehet állást foglalni abban a kérdésben, hogy ez a lehetőség akadályát képezi-e annak, hogy a szóban forgó határozat az SMVE 54. cikke értelmében véve „jogerősnek” minősüljön.

62. A Bizottság észrevételeihez hasonlóan én is csak az osztrák kormány fent említett nyilatkozatára tudok hivatkozni, amely megerősíti az StPO 190. cikkének (2) bekezdése alapján hozott határozat jogerős jellegét, és a kérdést előterjesztő bíróság figyelmébe ajánlom az SMVE 57. cikkében előírt együttműködési mechanizmust.²⁵ A szóban forgó határozat minősítésének kérdését azonban meg kell különböztetni attól a kérdéstől, hogy azt az ügy érdemi elbírálását

²² Lásd: Kossowski ítélet, 34. és 42. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

²³ Amint azt a Bíróság először a 2008. december 22-i Turansky ítéletben (C-491/07, EU:C:2008:768, 35. és 36. pont) megállapította. Lásd még: 2014. június 5-i M ítélet (C-398/12, EU:C:2014:1057, a továbbiakban: M ítélet, 31. és 32. pont); Kossowski ítélet, 35. pont.

²⁴ Ez a Kossowski ítélet (48–53. pont) alapjául szolgáló ügy körülményei között leírt „részletesebb nyomozás” hiányában is megvalósulhat. Ugyanezen gondolatmenetet követve a *ne bis in idem* elve által biztosított védelem nem áll fenn, ha a büntetőeljárást megszüntető határozatot azért hozták, mert a büntetőeljárás megindult egy másik tagállamban. Lásd: Miraglia ítélet, 30–33. pont.

²⁵ Megjegyzem, hogy a Bíróság az M ítéletben arra a következtetésre jutott, hogy az eljárás új bizonyítékok alapján történő újraindításának a belga jogban előírt lehetősége nem érinti azon „eljárás megszüntetéséről” szóló bírósági határozat jogerős jellegét, amellyel a belga bíróság úgy határozott, hogy a büntetőeljárásban érintett személyt nem állítja bíróság elé. M ítélet, 38–40. pont. Megjegyzem, hogy az StPO 190. §-a alapján hozott határozat a folyamatban lévő Központi Nyomozó Főügyészség ügyben (C-147/22) is felmerül.

követően hozták-e meg. Az ügy irataiból kitűnik, hogy az eljárást lényegében a büntetendő cselekményre utaló bizonyítékok hiányában szüntették meg. Részletesebb információk hiányában nem tartom lehetségesnek, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlatának fentebb már említett kulcsfontosságú elemein túl további olyan iránymutatással szolgáljak a kérdést előterjesztő bíróság számára, amely tisztázza, hogy az ügyész eljárást megszüntető határozata milyen feltételek mellett válthatja ki a *ne bis in idem* elv által biztosított védelmet.

V. Véggövetkeztetések

63. A fenti megfontolásokra tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság a Županijski sud u Puli-Pola (pulai megyei bíróság, Horvátország) részére a következő választ adja:

A Benelux Gazdasági Unió államai, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Francia Köztársaság kormányai között a közös határaikon történő ellenőrzések fokozatos megszüntetéséről szóló, 1985. június 14-i Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény 54. cikkét

a következőképpen kell értelmezni:

az e rendelkezésben rögzített *ne bis in idem* elvének alkalmazása szempontjából a valamely más tagállamban folytatott, és jogerős határozattal megszüntetett korábbi büntetőeljárás tárgyát képező tényállásra vonatkozó valamennyi releváns információt figyelembe kell venni, és e figyelembevétel nem korlátozódhat az ezen korábbi büntetőeljárások során elfogadott eljárási aktusok bizonyos részeire, így például a vádirat jogkövetkezményekre vonatkozó indítvány részére vagy az ítélet rendelkező részére.